

2026/1307

16.6.2026.

PREPORUKA KOMISIJE (EU) 2026/1307

od 11. lipnja 2026.

o praćenju perfluoroalkilnih tvari (PFAS) u hrani za životinje

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 292.,

budući da:

- (1) Perfluoroalkilne tvari (PFAS) u širokoj su primjeni u industriji i kućanstvima, među ostalim u premazima otpornima na mrlje za tkanine i tepihe, premazima otpornima na ulje za papir i karton koji dolaze u dodir s hranom, vatrogasnim pjenama, površinski aktivnim tvarima za rudarstvo i naftne bušotine, sredstvima za laštenje podova i pripravcima insekticida. Njihova raširena upotreba i dugotrajno zadržavanje u okolišu uzrokuju široko rasprostranjeno onečišćenje okoliša. Kontaminacija hrane tim tvarima nastaje uglavnom zbog bioakumulacije u vodenim i kopnenim prehrambenim lancima te upotrebe materijala koji dolaze u dodir s hranom, a sadržavaju perfluoroalkilne tvari. Perfluorooktan sulfonska kiselina (PFOS) i perfluorooktanska kiselina (PFOA) i njihove soli su perfluoroalkilne tvari koje se u hrani i ljudima nalaze u najvišim koncentracijama.
- (2) Na zahtjev Komisije Europska agencija za sigurnost hrane („Agencija”) ažurirala je 2020. u svojem mišljenju o riziku za ljudsko zdravlje povezanom s perfluoroalkilnim tvarima ⁽¹⁾ svoju procjenu rizika PFOS-a i PFOA-a i proširila je na perfluorononansku kiselinu (PFNA) i perfluoroheksan sulfonsku kiselinu (PFHxS), uzimajući u obzir najnovije znanstvene informacije i podatke o pojavi prikupljene u skladu s Preporukom Komisije 2010/161/EU ⁽²⁾. Agencija je zaključila da dijelovi europske populacije prekoračuju prihvatljivi tjedni unos. Po svemu sudeći su jaja, riba i drugi morski prehrambeni proizvodi, meso i mesni proizvodi znatno doprinijeli izloženosti ljudi perfluoroalkilnih tvarima. Agencija je zaključila da hrana životinjskog podrijetla znatno pridonosi ljudskoj izloženosti perfluoroalkilnim tvarima. Agencija je zaključila da se perfluoroalkilne tvari prenose iz hrane za životinje u hranu dobivenu od životinja, uz jasne razlike između vrsta životinja i vrsta perfluoroalkilnih tvari. Perfluoroalkilne tvari tako se mogu prenijeti i iz tla koje progutaju životinje iz stočnog uzgoja i iz vode za piće za životinje.
- (3) Kako bi se osigurala visoka razina zaštite zdravlja ljudi, u Uredbi Komisije (EU) 2023/915 ⁽³⁾ utvrđene su najveće dopuštene količine perfluoroalkilnih tvari u određenoj hrani životinjskog podrijetla.
- (4) Prisutnost perfluoroalkilnih tvari u hrani za životinje ili u tlu na kojem se hrane životinje može uzrokovati neusklađenost hrane životinjskog podrijetla s najvećim dopuštenim količinama za hranu životinjskog podrijetla.
- (5) Trenutačno su za utvrđivanje stope prijenosa iz hrane za životinje u hranu životinjskog podrijetla i raspravu o mogućoj potrebi za utvrđivanjem najvećih dopuštenih količina perfluoroalkilnih tvari u hrani za životinje dostupni samo ograničeni podaci o prisutnosti perfluoroalkilnih tvari u hrani za životinje. Stoga bi trebalo prikupiti podatke o pojavi perfluoroalkilnih tvari u hrani za životinje i u tlu za slučaj da prisutnost perfluoroalkilnih tvari u hrani životinjskog podrijetla može biti povezana s prisutnošću perfluoroalkilnih tvari u tlu. Osim toga, prisutnost perfluoroalkilnih tvari u vodi za piće mogla bi dovesti do prisutnosti perfluoroalkilnih tvari u hrani životinjskog podrijetla, ali dostupno je dovoljno podataka o praćenju prisutnosti perfluoroalkilnih tvari u vodi za piće.

⁽¹⁾ Odbor EFSA-e za kontaminante u prehrambenom lancu (CONTAM); *Scientific opinion on the risk to human health related to the presence of perfluoroalkyl substances in food*, EFSA Journal 2020.; 18(9):6223. <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2020.6223>.

⁽²⁾ Preporuka Komisije 2010/161/EU od 17. ožujka 2010. o praćenju perfluoroalkilnih tvari u hrani (SL L 68, 18.3.2010., str. 22., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2010/161/oj>).

⁽³⁾ Uredba Komisije (EU) 2023/915 od 25. travnja 2023. o najvećim dopuštenim količinama određenih kontaminanata u hrani i o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1881/2006 (SL L 119, 5.5.2023., str. 103., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/915/oj>).

- (6) Kako bi se kvantificirale koncentracije perfluoroalkilnih tvari u količinama u kojima se pojavljuju, trebalo bi primjenjivati dovoljno osjetljive metode. To bi trebalo poticati preporučivanjem ciljnih granica kvantifikacije.
- (7) Kako bi se osigurala reprezentativnost uzoraka u seriji, države članice trebale bi slijediti postupak uzorkovanja utvrđen u Uredbi Komisije (EZ) br. 152/2009 ⁽⁴⁾,

DONIJELA JE OVU PREPORUKU:

1. Države članice trebale bi u suradnji sa subjektima u poslovanju s hranom za životinje tijekom 2026., 2027. i 2028. pratiti prisutnost perfluoroalkilnih tvari u hrani za životinje.

Države članice trebale bi testirati na prisutnost sljedećih perfluoroalkilnih tvari u hrani za životinje:

- (a) perfluorooktan sulfonska kiselina (PFOS);
- (b) perfluorooktanska kiselina (PFOA);
- (c) perfluorononanska kiselina (PFNA);
- (d) perfluoroheksan sulfonska kiselina (PFHxS).

Države članice trebale bi, ako je moguće, testirati i na prisutnost spojeva koji su slični perfluorooktan sulfonskoj kiselini, perfluorooktanskoj kiselini, perfluorononanskoj kiselini i perfluoroheksan sulfonskoj kiselini, ali imaju drukčiji alkilni lanac kao što su oni navedeni u Preporuci Komisije (EU) 2022/1431 ⁽⁵⁾.

2. Praćenje iz točke 1. trebalo bi uključivati širok raspon hrane za životinje, a posebno:
 - (a) ribu, ostale akvatične životinje i proizvode dobivene od njih, koji se upotrebljavaju kao hrana za životinje;
 - (b) brašno od morskih algi i krmiva dobivena od morskih algi;
 - (c) hranu za životinje mineralnog podrijetla;
 - (d) krmno bilje, silažu, sijeno i svježu travu;
 - (e) tekuću hranu za životinje;
 - (f) krmne smjese koje sadržavaju ribu, ostale akvatične životinje i proizvode dobivene od njih i/ili brašno od morskih algi i krmiva dobivena od morskih algi.

Trebalo bi analizirati i perfluoroalkilne tvari u tlu na kojem se hrane životinje koje se koriste za proizvodnju hrane i u njihovoj vodi za piće tijekom daljnjih istraga o visokim razinama perfluoroalkilnih tvari u hrani životinjskog podrijetla. Tijekom tih istraga može se ispitati i ambalažni materijal kao izvor kontaminacije.

Podatke bi trebalo prikupljati za hranu za životinje proizvedenu u neonečišćenim regijama, ali se mogu priopćiti i podaci o hrani za životinje iz onečišćenih regija, pod uvjetom da se to jasno naznači pri dostavljanju podataka Agenciji.

3. Kako bi se osigurala reprezentativnost uzoraka u seriji hrane za životinje, države članice trebale bi slijediti postupak uzorkovanja utvrđen u Uredbi (EZ) br. 152/2009, uzimajući u obzir pretpostavku da su perfluoroalkilne tvari ravnomjerno prisutne u cijeloj seriji. Kad je riječ o tlu, trebalo bi slijediti te postupke uzorkovanja, ako je primjenjivo. Kad je riječ o vodi za piće, trebalo bi slijediti postupak uzorkovanja iz Direktive (EU) 2020/2184 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁶⁾, tj. EN ISO 5667 Kvaliteta vode – Uzorkovanje.

⁽⁴⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 152/2009 od 27. siječnja 2009. o utvrđivanju metoda uzorkovanja i analize za službenu kontrolu hrane za životinje (SL L 54, 26.2.2009., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/152/oj>).

⁽⁵⁾ Preporuka Komisije (EU) 2022/1431 od 24. kolovoza 2022. o praćenju perfluoroalkilnih tvari u hrani (SL L 221, 26.8.2022., str. 105.; ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2022/1431/oj>).

⁽⁶⁾ Direktiva (EU) 2020/2184 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2020. o kvaliteti vode namijenjene za ljudsku potrošnju (preinaka) (SL L 435, 23.12.2020., str. 1.; ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2020/2184/oj>).

4. Analize bi se trebale provoditi u skladu s člankom 34. Uredbe (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁷⁾ primjenom metode analize kojom se provjereno ostvaruju pouzdani rezultati. Granice kvantifikacije analitičkih metoda trebale bi iznositi najviše 0,1 µg/kg za svaku pojedinačnu perfluoroalkilnu tvar u hrani za životinje.
5. Državama članicama preporučuje se da Agenciji redovito dostavljaju analitičke rezultate do 30. lipnja 2029., u formatu za podnošenje podataka EFSA-e u skladu sa zahtjevima iz Smjernica EFSA-e za standardni opis uzorka (SSD2) ⁽⁸⁾ za hranu i hranu za životinje te njezinim dodatnim posebnim zahtjevima za izvješćivanje.

Sastavljeno u Bruxellesu 11. lipnja 2026.

Za Komisiju
Olivér VÁRHELYI
Član Komisije

⁽⁷⁾ Uredba (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima kojima se osigurava primjena propisa o hrani i hrani za životinje, pravila o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja, o izmjeni uredaba (EZ) br. 999/2001, (EZ) br. 396/2005, (EZ) br. 1069/2009, (EZ) br. 1107/2009, (EU) br. 1151/2012, (EU) br. 652/2014, (EU) 2016/429 i (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća, uredaba Vijeća (EZ) br. 1/2005 i (EZ) br. 1099/2009 i direktiva Vijeća 98/58/EZ, 1999/74/EZ, 2007/43/EZ, 2008/119/EZ i 2008/120/EZ te o stavljanju izvan snage uredaba (EZ) br. 854/2004 i (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 89/608/EEZ, 89/662/EEZ, 90/425/EEZ, 91/496/EEZ, 96/23/EZ, 96/93/EZ i 97/78/EZ te Odluke Vijeća 92/438/EEZ (SL L 95, 7.4.2017., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/625/oj>).

⁽⁸⁾ <https://www.efsa.europa.eu/en/call/annual-call-continuous-collection-chemical-contaminants-occurrence-data-food-and-feed-0>.